

## Motion

1975/76: 463

av herr Granstedt m. fl.

om åtgärder för att återställa Eritreas självständighet

Som en följd av andra världskriget tvingades Italien lämna sina bägge ostafrikanska kolonier, Eritrea och Italienska Somaliland. Somaliland ställdes under brittisk förvaltning och blev år 1960 självständigt tillsammans med f. d. Brittiska Somaliland under namnet Somalia.

I den andra italienska kolonin, Eritrea, blev däremot utvecklingen en helt annan. Landet förenades genom ett beslut i FN:s generalförsamling år 1950 med grannlandet Etiopien genom en personalunion. Avsikten var att Eritrea och Etiopien skulle ha gemensamt försvar och gemensam utrikespolitik men att Eritrea i övrigt självständigt skulle sköta sina egna angelägenheter under ledning av ett parlament och en regering. Kejsaren, som i praktiken var enväldig i Etiopien, hade således mycket begränsade befogenheter i Eritrea.

De historiska och kulturella banden mellan Etiopien och huvuddelen av befolkningen är mycket obetydliga. Ända sedan islams framträngande under tidig medeltid och de politiska omvälvningar som därav följde har det etiopiska bergslandet och det eritreanska kustlandet haft skild historia. Samtidigt har kontrollen av kusten länge varit ett starkt utrikespolitiskt mål för Etiopien. Jämfört med Etiopien är Eritrea dessutom relativt ekonomiskt utvecklat och har inte obetydliga naturtillgångar.

De lösa band mellan Etiopien och Eritrea som FN-beslutet innebar var inte tillräckliga för kejsaren och den etiopiska regeringen. Målet blev därför att helt inlemma Eritrea i det etiopiska kejsardömet. År 1962 lyckades dessa strävanden, och det eritreanska parlamentet röstade för ett införlivande med Etiopien och sitt eget avskaffande.

Införlivandet av Eritrea i Etiopien blev startskottet för de befrielsekamper som ännu pågår i Eritrea. Den etiopiska centralregeringen har förgäves försökt bekämpa befrielse rörelsen ELF med hjälp av sin USA-utrustade armé. Befrielse rörelsen har kunnat bibehålla och stärka sin ställning främst tack vare ett mycket starkt stöd från byarnas befolkning men också tack vare vissa bidrag från grannländer. Befolkningens stöd till befrielse rörelserna har utlöst terroraktioner i stor skala från den etiopiska arméns sida. Bland annat har byar bränts ned och bombats, och massavrättningar av civilbefolkning har också förekommit.

Efter det militära maktövertagandet i Etiopien fanns det vissa tendenser som tydde på att någon form av fredsöverenskommelse i Eritrea skulle bli möjlig. Ganska snart grusades dock dessa förhoppningar. Den nuvarande militärregeringen för samma Eritreapolitik som den forne kejsaren. Den

blodiga terrorn mot civilbefolkningen fortsätter i oförminskad skala.

Det var genom FN:s förmedling som den ursprungliga unionen mellan Etiopien och Eritrea bildades. FN måste därför anses ha ett särskilt ansvar för landets vidare öden. Etiopiens annektering av Eritrea står inte i överensstämmelse med FN:s ursprungliga intentioner. Situationen kan därför i viss mån jämföras med Sydafrikas annektering av Namibia.

Sverige bör aktualisera Eritreafrågan i FN och verka för att FN erkänner sitt ansvar för Eritrea. Målet för Sveriges agerande bör vara en FN-aktion i syfte att återställa Eritreas självständighet.

Med hänvisning till vad som anförts hemställs

att riksdagen beslutar att hos regeringen hemställa att regeringen  
verkar för ett FN-initiativ i syfte att återställa Eritreas själv-  
ständighet.

Stockholm den 15 januari 1976

PÄR GRANSTEDT (c)

OLOF JOHANSSON (c)

i Stockholm

ARNE FRANSSON (c)

GÖSTA ANDERSSON (c)

i Nybro